



DEN LAPSKA ODLINGENS FRAMTID.

I SAMERNA — lapparnas namn på sin stam — och i deras nedärvda egenartade kultur äger det samfällda fosterlandet ett värde, som, en gång förlorat, icke kan vinnas åter, och som icke får förfaras. Den nutida ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen med sina allmänna nivellerande verkningar innebär särskilda faror för denna kultur, därför att den folkgrupp som uppbär den är ringa och redan förut trängd genom hårda

betonas — vilket dessa stadgar vittna — att sällskapets grundande skett under full uppskattning av vad som från statens och samhällets sida göres för den lapska befolkningens bästa, och att det på intet sätt vill tränga in på ansvariga myndigheters område, men väl söka dessas stöd och såvitt möjligt vara dem till gagn. Det bör vidare betonas — vilket stadgarna jämväl ge vid handen — att det är sällskapet helt främmande att söka taga sig något förmynderskap över lapparna, och att det tvärtom ser som en ledande grundsats att på allt sätt stödja en utveckling, där dessa självständigt tillvarataga sina personliga, ekonomiska, kulturella och samhälleliga intressen. Det bör till sist framhållas — vilket ävenledes står klart för varje uppmärksam läsare av stadgarna — att sällskapet avvisar all romantiserande och verklighetsfrämmande syn på samernas förhållanden och livsfrågor och i stället vill främja utvecklingen av deras yrkesliv och odling under vaken hänsyn till de växlande tidsförhållandenas krav.

*

*

*

Vi inbjuda härmed enskilda, institutioner och sammanslutningar samt församlingar och kommuner att deltaga i sällskapets strävanden och skänka det sitt stöd genom att bliva dess medlemmar på sätt stadgarna angiva.

Konstituerande sammankomst äger rum i Jokkmokks gamla kyrka lördagen den 3 februari kl. 15.

Anmälan om medlemskap insändes under adress *Domkapitlets expedition, Luleå*.

Luleå och Stensele den 20 december 1944.

BENGT JONZON.

Biskop.

ERIK HEDBÄCK.

Lappfogde.

GUSTAV PARK.

Kyrkoherde.

V. L. WANHAINEN.

Agronom.

NM, ENSKILDA ARKIV, NR 1144, OTTO LINDGREN

livsbetingelser. Men den dag samerna försvunne i det svenska folkflertalet, vore vårt land och dess odling fattigare.

Skall faran avvärijas, måste det först och sist ske genom samerna själva. De äga förutsättningar härför. De äro ingen utdöende folkstam. I fråga om naturlig utrustning uthärda de väl jämförelsen med svenskar och finnar. Betydande personer och släkter ha kommit ur denna fåtaliga grupp. Den förmåga som samerna lägga ådaga inom sitt yrkesliv och den skicklighet och smak som utmärker den konstnärliga sidan av deras kultur inge envar som lär känna dem respekt och beundran. Deras huvudyrke, renskötseln, är ett hårt och farofyllt yrke. Även i ekonomiskt avseende är den riskfull. Likväl är den i stort sett bärkraftig, och den innesluter betydande nationalekonomiska värden. Lapparna äro en ringa folkstam, utspridd över Nordskandinavien och Kolahalvön. Men Sverige äger den talrikaste renskötande lappbefolkning som överhuvud finnes i världen, låt vara att även hos oss, på grund av betesförhållanden o. d., flertalet samer måste söka bärning inom andra näringsgrenar. Då den lapska odlingen i sin egenart och för sitt bestånd starkt beror av renskötseln och de betingelser den skapar, vilar på Sverige ett särskilt ansvar för denna odlings framtid.

På olika håll, där man lärt känna och skatta samerna och deras kultur och insett deras svårigheter, ha tankar uppstått på frivilliga insatser för att stödja och stärka deras strävanden. Sådana tankar ha mötts i planen på ett sällskap för den lapska odlingens främjande. Det avgörande beslutet om att grunda detta sällskap fattades vid det stora lapska ungdomsmötet på Samernas Folkhögskola den 17—19 mars 1944. Åt undertecknade uppdrogs att föra saken vidare.

Vad sällskapet åsyftar framgår av stadgarna för "Sameättnam" eller "Sällskapet Lapska Odlingens Framtid." Det bör